

 HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG	KVALITETSHÅNDBOK Rutine: Førstehjelp ved skader som skyldes elektrisitet	Dokumenter.: PG000 Utgave: 1.1 Godkjent av: RH Dato: 02.01.04
Utarbeidet av: Roar Haltvik	Dato: 28.08.02	Revidert av: J E Nybakk
Dato: 29.08.05		

Instruks for førstehjelp ved skader

- **Vurder sikkerheten i situasjonen**
 - Er det noen ytterligere farer for deg, publikum eller pasienten.
 - Dersom en ulykke oppstår på grunn av elektrisitet eller mekanisk utstyr, skal følgende utføres.
 - Skru av strømmen! Trykk inn nødbryteren som finnes på hver arbeidsplass i Elkraftlaboratoriet. Disse er gule med røde med gul knapp. Når knappen betjenes kobles strømmen ut for alle arbeidsplassene i laboratoriet. (Det er ikke lov å misbruke disse bryterne).
 - Knappen skal betjenes ved et hvert uhell.
 - Ved teknisk feil hvor spenningen ikke lar seg koble ut hurtig nok, bør den skadede fjernes fra spenningsførende deler. Dette lar seg gjøre ved isolerende stenger. Ikke ta direkte i pasienten.
 - Tilkall laboratoriepersonalet

- **Vurdering av bevissthetsgrad**
 - Rist lett i pasienten.
 - Våken.
 - Våken men uklar.
 - Bevisstløs, reagerer på smerte.
 - Bevisstløs, reagerer ikke på smerte.
 - Bevisstløshet er i seg selv en livstruende skade. Varsle **1-1-3**.

- **Sikre pasienten frie luftveier**
 - Åpne luftveiene til pasienten ved å løfte haka frem og bøye hodet bakover.

- **Puster pasienten**
 - Legg øret ned mot pasientens munn og nese. Se på brystkassen, føl med kinnet og lytt etter pust i 10 sekunder.
 - Dersom pasienten er bevisstløs og ikke puster skal du varsle **1-1-3** og starte hjerte-lunge-redning.
 - Hvis pasienten er bevisstløs, men puster, skal han/hun legges i sideleie slik at han/hun kan få puste fritt.

- **Mens du venter på hjelpen**

- Lytt etter pust
- Pass på at pasienten ikke blir kald.
- Behandle eventuelle andre skader, men ikke på bekostning av overvåkingen.
- Ikke gi pasienten mat eller drikke. Dette må vente til pasienten er undersøkt på sykehuset.
- Send noen for å møte ambulansen og vise vei.
- Pasienter som har fått strømskade er de nærmeste 24 timene utsatt for å få plutselig hjertestans og skal derfor bringes til lege for sjekk og eventuell overvåking.

Noe av det spesielle ved el-skader er at man kan ha store indre skader selv om de ytre skadene virker små. Fordi elektrisiteten også vilkårlig kan stanse hjertet til pasienten er det viktig å ta kontakt med **1-1-3** så raskt som mulig for vurdering og behandling.